

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Міністерство надзвичайних ситуацій України
Міністерство екології та природних ресурсів України
ДВНЗ „Ужгородський національний університет”, Україна
Мукачівський державний університет, Україна
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського, Україна
Університет Матея Бела, м. Банська Бистриця, Словаччина
Закарпатська обласна адміністрація
Мукачівська міська адміністрація
Кафедра екології та охорони навколишнього середовища УжНУ
Кафедра туризму МДУ
Кафедра екології КНУ імені Михайла Остроградського

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції
**“КАРПАТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ПРОБЛЕМ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ”**

„CARPATHIAN ENVIRONMENTAL CONFERENCE“ – CEC-2011

15-18 травня 2011 р.

Мукачево-Ужгород

ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ

Радиш І.П.⁽¹⁾, Денисюк З.С.⁽²⁾

⁽¹⁾ – МДУ, м. Мукачєве; ⁽²⁾ – КНУ імені Т.Шевченка, м. Київ

Для України політику сталого розвитку у теперішній час важливо розглядати як процес гармонізації продуктивних сил, забезпечення задоволення необхідних потреб усіх членів суспільства за умов збереження та поетапного відновлення цілісного природного середовища, створення можливостей для рівноваги між його потенціалом і потребами людей усіх поколінь.

Основними цілями сталого розвитку в нашій країні є: економічне зростання, охорона навколишнього середовища, соціальна справедливість, раціональне використання природних ресурсів, стабілізація чисельності населення, освіта, міжнародне співробітництво. Реалізація цілей сталого розвитку у нашій країні має забезпечуватися через структурну перебудову економіки; гарантування національної безпеки країни, включаючи соціальну, економічну та екологічну безпеку; підвищення рівня організації процесу природокористування з урахуванням місцевих природо-кліматичних умов і природно-ресурсного потенціалу територій; паритетність використання природних ресурсів для нинішніх і прийдешніх поколінь; формування еколого-економічного мислення, адекватного процесам суспільних трансформацій.

Ключові принципи сталого розвитку нашої країни на теперішньому етапі: принцип обережності; принцип «передбачати та запобігати»; принцип балансу між ресурсами і забрудненням; принцип збереження природного багатства; принцип «забруднювач платить».

Сталий розвиток як країни в цілому, так окремих її регіонів, вимагає безумовного комплексного використання сучасних екологічних інновацій. Першим кроком для цього має стати впровадження інтегрованих показників сталого розвитку, що створило б можливість узгоджено розглядати проблеми стану довкілля та соціально-економічного прогресу нашої країни. Відомо, що на даному етапі міжнародне співтовариство розглядає показники стану навколишнього середовища як комплексний інструментарій для виміру і

Міжнародна науково-практична конференція "Карпатська конференція з проблем охорони довкілля" Мукачєво-Ужгород, Україна, 15-18 травня 2011р.

репрезентації еколого-економічних тенденцій не тільки в країні в цілому, але й на окремих територіях. Аналіз показав, що можна виділити три групи таких показників: показники сучасного екологічного стану, що визначають діючі екологічні параметри; показники впливу чи тиску, що віддзеркалюють антропогенний вплив на навколишнє середовище; показники, що регулюють вплив на навколишнє середовище і за допомогою яких можна визначити, як різні агенти реагують на окремі специфічні впливи.

Для подолання екологічної кризи потрібно здійснити суміщення як механізмів впровадження технічних засобів, так і перебудову свідомості людей. Для забезпечення стійкого розвитку, безумовно, важливого значення набуває впровадження екологічних інновацій, під якими розуміють нові продукти, нові технології, нові способи організації виробництва, які забезпечують охорону довкілля. Мова йде про реалізацію системи екологічного менеджменту, екологічного маркетингу, екотехнологій, які дозволяють забезпечити взаємодію між економічним розвитком та захистом навколишнього середовища на рівні окремих підприємств та організацій. Науково-технічному прогресу належить виключно важлива роль в забезпеченні оптимальної відповідності розвитку виробництва та стану навколишнього середовища. Перед нашим суспільством постала задача екологізації техніки та технологій, узгодження їх з природним середовищем. Необхідною є перебудова самого типу технологій виробництва на екологічній основі: перехід до маловідходного та безвідходного виробництва з утилізацією всіх відходів. До екологічно важливих напрямків розвитку технологій доцільно віднести екологічні біотехнології, технології по переробці сміття, мало забруднюючі технології. Екологічна модернізація пов'язана із зміною технологічної бази виробництва, що характеризується із скороченням витрат енергії, води та інших ресурсів на одиницю виробленої продукції. Одним із важливих показників екологічної модернізації загальнонаціонального та регіонального виробництва слід розглядати ступінь розвитку рециклювання (повторного використання ресурсів).